

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

4. Дальнейшее развитие в рамках индустриального типа приведет к ухудшению качества жизни в Украине. Такой интегрированный показатель как качество жизни, кроме экономических и социальных показателей, включает и экологическую составляющую. Не случайно продолжительность жизни украинцев самая низкая в Европе, а показатель детской смертности – один из самых высоких. В стране практически отсутствует комплексная программа оздоровления окружающей среды, как части оздоровления общества. Как следствие – существенное замедление темпов социально-экономического развития. Таким образом, игнорирование угроз эколого-экономической безопасности приведет к возникновению угрозы национальной безопасности Украины.

Экономическое развитие как условие функционирования общественного производства требует его последовательной территориальной организации. В рамках глобального механизма регулирования безопасности Украине предстоит пересмотреть взаимоотношения с рядом стран и международных организаций. Роль страны как территории для размещения экологически вредных предприятий не может удовлетворять принципам устойчивого развития национальной экономики. Международная специализация на производстве продукции тяжелой промышленности, химической продукции, добывающих отраслей привела к истощению природных ресурсов, высокой концентрации опасных предприятий, антропогенному загрязнению территории.

Последствия мирового экономического кризиса убедительно свидетельствуют о том, что процессы глобализации затронули практически все сферы жизнедеятельности и все регионы мира. В этих условиях особенно заметную роль стали играть региональные экономические образования. Объяснить это можно тем, что в современных условиях ни одна страна не может проводить до конца независимую политику. И в этом плане региональные союзы являются тем политико-экономическим субъектом, который стоит между отдельным государством, отстаивая его интересы, и мировой экономикой.

Для обеспечения безопасности Украины особое значение играет расширение сотрудничества в рамках ГУАМ, ОЧЭС и других региональных объединений. Горизонтальные и вертикальные связи в процессе управления эколого-экономической безопасностью должны приносить социально-экономический эффект. В рамках ОЧЭС механизм обеспечения эколого-экономической безопасности связан с выработкой общих правил природопользования. В правовом плане необходимо привести законодательства всех стран региона к единым стандартам. При этом важно создавать условия для стимулирования развития природоохранных технологий на региональном уровне. Имеет смысл разработать эколого-экономический механизм по примеру Киотского Протокола. В этом документе необходимо разработать механизм оценки и ликвидации неблагоприятных антропогенных воздействий на водные и наземные экосистемы, воздушное пространство. Должна быть предусмотрена возможность проведения совместных мероприятий. Отдельными элементами данного механизма должны выступать особенности взаимодействия стран ОЧЭС с морскими, прибрежными, трансграничными экосистемами.

Организация рационального природопользования требует разработки научно обоснованных норм, позволяющих определить качество окружающей среды, границ допустимых выбросов вредных веществ отдельными производствами, а также норм государственного, гражданского и уголовного права. В современном состоянии национальной экономики особенно остро ощущается несоответствие существующего механизма хозяйствования потребности развития общественного производства с учетом экологического императива. Необходимо построение целостной концепции эколого-экономической реформы, реализация которой имеет целью устойчивое развитие Украины [3, с. 24].

Выравнивание уровней социально-экономического развития стран черноморского региона позволит активнее участвовать в международном территориальном разделении труда, развивать наукоемкие отрасли, заботиться о состоянии окружающей природной среды. Конкуренция в рамках региональных экономических объединений имеет свои особенности, которые необходимо учитывать при проведении совместных мероприятий. Именно природоохранные мероприятия, научное и культурное сотрудничество, поиск общего, а не различий, будет способствовать укреплению мира и благополучия, стабильности на региональном уровне и во всем мире.

Предложенный механизм лишь в общих чертах показывает приоритетность направления движения мысли при построении социально ориентированного общества в нашей стране и регионе.

Вывод. Механизм обеспечения эколого-экономической безопасности на региональном уровне состоит из разноуровневых и разноплановых мероприятий, направленных на решение экологических, экономических, социальных и других проблем. Важным вопросом является соблюдение всеми странами региона принципов устойчивого развития как основной парадигмы мирового развития. Основными элементами данного механизма выступают: структурная перестройка хозяйства стран региона, переход к инвестиционно-инновационному типу развития, снижение уровня загрязнения окружающей природной среды на региональном уровне, повышение уровня жизни в странах ОЧЭС, применение материалосберегающих и энергосберегающих технологий, повышение конкурентоспособности продукции, принятие международного законодательства, регулирующего природопользование и охрану природы.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Фомішин С.В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 200 с.
2. Дорогунцов С., Федорищева А. Державне регулювання техногенно-екологічної безпеки в регіонах України//Економіка України. – 2002. - №4. – С. 70-77.
3. Хвесик М.А., Голян В.А. Інституціональна модель природокористування в умовах глобальних викликів: Монографія. – К.: Кондор, 2007. – 480 с.

РЕЗЮМЕ

Метою роботи є пошук механізму забезпечення еколого-економічної безпеки України в рамках Чорноморського економічного співробітництва та інших регіональних об'єднань.

Ключові слова: еколого-економічна безпека, Чорноморське економічне співробітництво, регіональні об'єднання

РЕЗЮМЕ

Целью работы является поиск механизма обеспечения эколого-экономической безопасности Украины в рамках Черноморского экономического сотрудничества и других региональных объединений.

Ключевые слова: эколого-экономическая безопасность, Черноморское экономическое сотрудничество, региональные объединения

SUMMARY

The aim of this article is to find a mechanism to ensure ecological and economic security of Ukraine in the Black Sea Economic Cooperation and other regional associations.

Keywords: ecological and economic security, the Black Sea economic cooperation, regional integration

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ В КРАЇНАХ ЄС ТА УКРАЇНІ

Гетьманенко Ю.О., аспірант Донбаської державної машинобудівної академії, м. Краматорськ

Прагнення України наблизити свої шанси вступу до Європейського Співтовариства впливає на всі сфери національної економіки. З одного боку, цей процес є позитивним мотиватором розвитку економіки держави, стимулює органи влади до певних дій в цьому напрямку, що полягають в трансформації різних сфер економіки, культури, науки, освіти та ін. Але з іншої сторони, всі зміни, які впроваджуються або будуть впроваджуватись в майбутньому в Україні, повинні бути пристосовані до специфіки держави та мати особливості, притаманні тільки національній економіці. Вищезазначене стосується також і ринку праці. Неможливо регулювати процеси на ринку праці,

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

використовуючи інструменти та методи регулювання, які застосовують на ринках праці інших країн. Використовувати досвід інших країн в цій сфері можливо, якщо змінювати напрями регулювання ринку праці з урахуванням сучасного стану національної економіки.

Проблеми формування, розвитку та регулювання національного ринку праці та ринку праці Європейського Союзу здійснено такими вітчизняними та зарубіжними вченими, як Д.Богиненю, І. Бондар, О. Гришнювою, В. Герасемчуком, В. Петюх, С. Калініною, Т. Кір'яном, А.Колот, Є Качан, С. Кейзес, К. Хакім, А. Крюгер, Д.Мортенсен.

Метою даної статті є побудова та порівняння економіко-математичних моделей стану ринку праці в країнах ЄС та Україні.

Для виявлення розбіжностей національного та європейського ринків праці побудуємо економетричні моделі, що відображають залежність кількості безробітного населення від ряду факторів як в Україні, так і в країнах-членах ЄС.

Безробіття є проблемою багатьох країн, яка завжди потребує нових шляхів вирішення. На рис.1 наведено динаміку кількості безробітного населення в Україні в 2000-2009 рр [1,2].

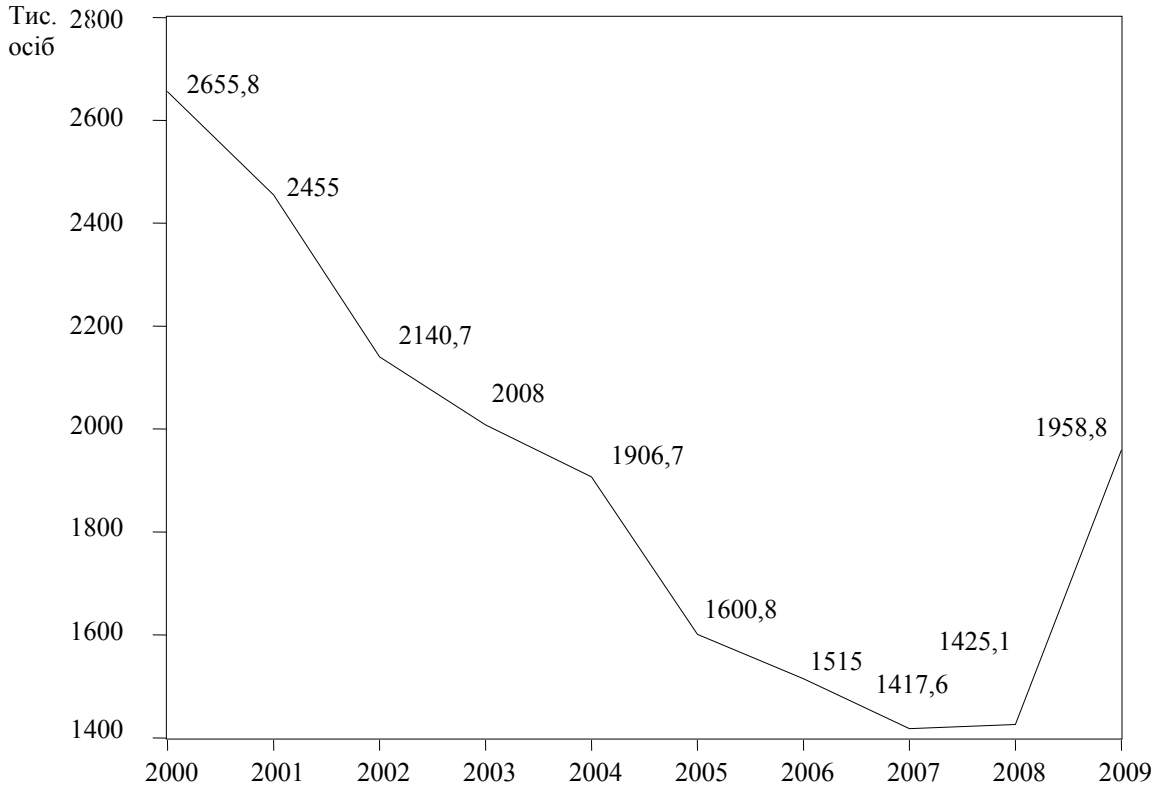

Рис.1. Динаміка кількості безробітного населення в Україні в 2000-2009 рр.

Як бачимо з рисунку, до 2007 року, який, як відомо, був початком світової фінансової кризи, спостерігалось стале зниження кількості безробітного населення в Україні з 2655,8 тис. осіб до 1417,6 тис. осіб. Але 2007-2009 рр. демонструють зростання цього показника до 1958,8 тис. осіб в 2009 р., який майже наблизився значення 2003 р.

На основі аналізу факторів, що впливають на кількість безробітного населення в Україні та ЄС за період з 2000 по 2009 рік., було зроблено висновок, що найбільший вплив на досліджувану проблему мають такі чинники, як кількість зайнятого населення (Employment), валовий внутрішній продукт (GDP), середньомісячна заробітна плата (Salary), рівень інфляції (Inflation).

За допомогою програми Eviews була отримана Модель А1, що відображає залежність кількості безробітного населення України від кількості зайнятого населення, ВВП, середньої заробітної плати та рівня інфляції (табл.1).

Таблиця 1

Модель А1

Dependent Variable: UNEMPLOYMENT				
Method: Least Squares				
Sample: 2000 2009				
Included observations: 10				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
SALARY	0.051150	1.231464	0.041536	0.9685
INFLATION	22.51145	4.014325	5.607780	0.0025
EMPLOYMENT	-1.007143	0.250727	-4.016892	0.0102
GDP	-0.000472	0.002162	-0.218238	0.8359
C	22364.97	5069.102	4.412017	0.0069
R-squared	0.978591	Mean dependent var		1908.350
Adjusted R-squared	0.961464	S.D. dependent var		427.8694
S.E. of regression	83.99329	Akaike info criterion		12.00620
Sum squared resid	35274.37	Schwarz criterion		12.15750
Log likelihood	-55.03102	F-statistic		57.13693
Durbin-Watson stat	1.581138	Prob(F-statistic)		0.000231

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Коефіцієнт детермінації (R-squared), який демонструє тісноту лінійного зв'язку між кількістю безробітного населення та факторами, що впливають на даний показник, дорівнює приблизно 0,98, що говорить про те, що зв'язок між досліджуваними факторами є дуже сильним (щоб модель була достовірною, цей показник повинен наближатись до 1 (R-squared ∈ [0;1])).

Виходячи з даних, наведених в табл.1 (остання колонка таблиці Prob), найменший вплив (3,15%) на кількість безробітного населення в Україні має розмір середньої заробітної плати. Тому доцільно побудувати нову модель (Модель А2), але виключивши при цьому показник середньої заробітної плати. Нова модель представлена у таблиці 2.

В новій моделі всі фактори, які залишилися, а саме кількість зайнятого населення, валовий внутрішній продукт, середньомісячна заробітна плата, рівень інфляції мають найсильніший вплив на кількість безробітного населення, що демонструє стовпчик значень Prob та коефіцієнт детермінації, який залишився на високому рівні – 0,98.

Таблиця 2

Модель А2

Dependent Variable: UNEMPLOYMENT				
Method: Least Squares				
Sample: 2000 2009				
Included observations: 10				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
INFLATION	22.43575	3.265693	6.870134	0.0005
GDP	-0.000382	9.43E-05	-4.052454	0.0067
EMPLOYMENT	-0.997461	0.084281	-11.83500	0.0000
C	22168.99	1691.844	13.10344	0.0000
R-squared	0.978584	Mean dependent var		1908.350
Adjusted R-squared	0.967876	S.D. dependent var		427.8694
S.E. of regression	76.68826	Akaike info criterion		11.80655
Sum squared resid	35286.54	Schwarz criterion		11.92758
Log likelihood	-55.03274	F-statistic		91.38687
Durbin-Watson stat	1.554456	Prob(F-statistic)		0.000021

Для того, щоб впевнитись у тому, що побудована модель є достовірною, а обрані фактори не впливають один на одного тим самим не зменшуючи практичну значущість моделі, модель було перевірено на наявність мультиколінійності. За висновками розрахунків виявлено, що жоден з факторів не впливає на інші.

Виходячи з викладеного, можна зробити висновок про те, що модель є достовірною, а рівняння моделі буде мати наступний вигляд:

$$UNEMPLOYMENT = 22.43574961 * INFLATION - 0.0003821652618 * GDP - 0.9974605011 * EMPLOYMENT + 22168.98739$$

З рівняння моделі слідує, що зростання рівня інфляції може призвести до значного збільшення кількості безробітного населення, а збільшення валового внутрішнього продукту та кількості зайнятого населення сприяють зменшенню цього показника.

Що стосується кількості безробітного населення в країнах-членах ЄС, то на протязі 2000-2009 рр. цей показник мав тенденцію до зростання, на відміну від України. Тільки в 2003 р. та 2009 р. спостерігалось зниження безробіття населення (рис. 2) [3].

Побудована на основі показників країн ЄС модель (Модель В1) має гірший вигляд ніж аналогічна модель по Україні (табл. 2). Перш за все, це демонструють великі значення Prob, які характеризують, наскільки досліджуваний показник не залежить від наведених факторів. Так, виходячи з даних табл.3, розмір середньої заробітної плати лише на 18% впливає на чисельність безробітного населення в ЄС, а чисельність зайнятого населення на - 31,4%.

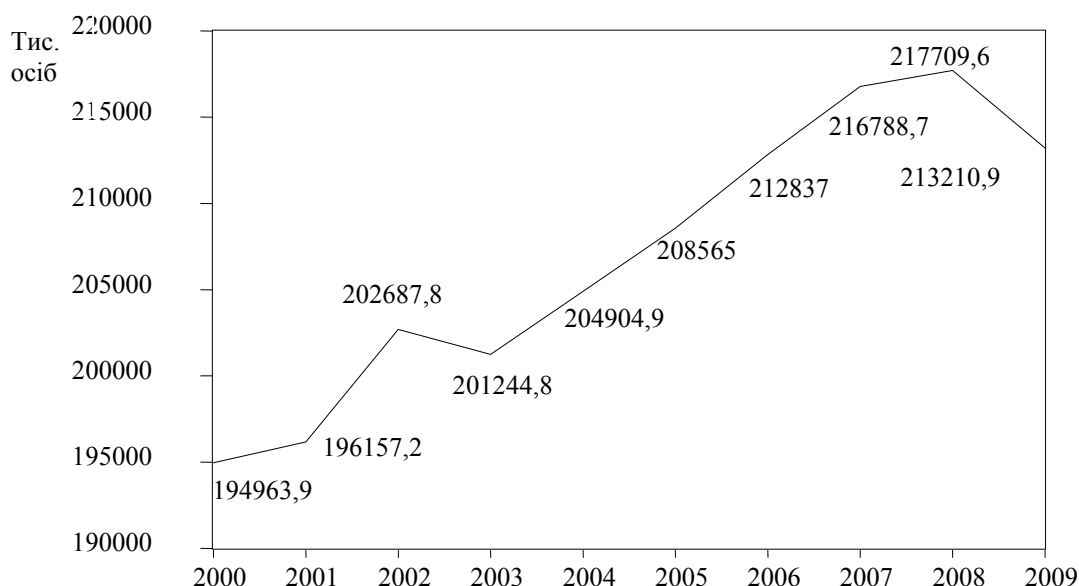

Рис.2. Динаміка кількості безробітного населення в країнах ЄС в 2000-2009 рр.

Виходячи з викладеного, необхідно покращити модель, виключивши фактор з найбільшим значенням в колонці Prob. Цим фактором є розмір середньої заробітної плати зі значенням Prob = 0,8187.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Таблица 3

Модель В1

Dependent Variable: UNEMPLOYMENT					
Method: Least Squares					
Sample: 2000 2009					
Included observations: 10					
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.	
SALARY	1.605344	6.645016	0.241586	0.8187	
INFLATION	4922.063	2395.131	2.055029	0.0950	
GDP	0.006306	0.001029	6.127533	0.0017	
EMPLOYMENT	-0.227934	0.528168	-0.431555	0.6840	
C	127723.2	22711.31	5.623771	0.0025	
R-squared	0.970605	Mean dependent var			206907.0
Adjusted R-squared	0.947089	S.D. dependent var			8192.568
S.E. of regression	1884.487	Akaike info criterion			18.22755
Sum squared resid	17756453	Schwarz criterion			18.37884
Log likelihood	-86.13776	F-statistic			41.27423
Durbin-Watson stat	3.131246	Prob(F-statistic)			0.000508

Перевіряючи модель на наявність мультиколінійності між факторами, що впливають на безробіття, останньої не було виявлено, тому говорити про те, що між факторами є взаємозв'язок, не можна. Нова модель (Модель В2), яка побудована без урахування впливу розміру середньої заробітної плати на безробіття, прийме наступний вигляд (табл.4).

Таблица 4

Модель В2

Dependent Variable: UNEMPLOYMENT					
Method: Least Squares					
Sample: 2000 2009					
Included observations: 10					
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.	
INFLATION	4757.966	2108.881	2.256157	0.0649	
GDP	0.006488	0.000643	10.08498	0.0001	
EMPLOYMENT	-0.216505	0.483006	-0.448244	0.6697	
C	130457.6	18078.99	7.215979	0.0004	
R-squared	0.970262	Mean dependent var			206907.0
Adjusted R-squared	0.955393	S.D. dependent var			8192.568
S.E. of regression	1730.304	Akaike info criterion			18.03916
Sum squared resid	17963720	Schwarz criterion			18.16019
Log likelihood	-86.19578	F-statistic			65.25373
Durbin-Watson stat	3.032010	Prob(F-statistic)			0.000057

Нова модель демонструє, що кількість зайнятого населення має достатньо низький вплив на чисельність безробітного населення (Prob = 0,6697), але обидві моделі мають високе значення коефіцієнту детермінації (R-squared = 0,97). Виключивши показник зайнятості з моделі (табл. 5), ми отримаємо наступний її вигляд (Модель В3).

Таблица 5

Модель В3

Dependent Variable: UNEMPLOYMENT					
Method: Least Squares					
Sample: 2000 2009					
Included observations: 10					
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.	
INFLATION	5321.780	1593.162	3.340388	0.0124	
GDP	0.006675	0.000462	14.44882	0.0000	
C	123085.9	7067.873	17.41485	0.0000	
R-squared	0.969266	Mean dependent var			206907.0
Adjusted R-squared	0.960485	S.D. dependent var			8192.568
S.E. of regression	1628.552	Akaike info criterion			17.87210
Sum squared resid	18565274	Schwarz criterion			17.96287
Log likelihood	-86.36048	F-statistic			110.3805
Durbin-Watson stat	3.117146	Prob(F-statistic)			0.000005

Таким чином, можна зробити висновок, що на чисельність безробітного населення в країнах-членах ЄС найбільший вплив мають розмір ВВП та рівень інфляції, а рівняння прийме наступний вигляд:

$$UNEMPLOYMENT = 5321.780179 * INFLATION + 0.00667470947 * GDP + 123085.9426$$

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Отримане рівняння демонструє, що збільшення інфляції та ВВП призводить до зростання безробіття серед населення країн-членів ЄС.

З огляду на побудовані моделі, можна зробити висновок, що в Україні найбільший вплив на кількість безробітного населення на ринку праці мають розмір ВВП, чисельність зайнятого населення та рівень інфляції, в ЄС фактори впливу на безробіття обмежуються розміром ВВП та рівнем інфляції. Також великою розбіжністю цих двох моделей є те, що в нашій державі збільшення ВВП призводить до зниження показників безробіття, а в країнах-членах Євросоюзу склалась протилежна ситуація.

Цей фактор ще раз підтверджує те, що підходи до регулювання ринку праці в Україні та країнах ЄС мають відрізнятися в силу національних особливостей економічного розвитку. Тому є дуже важливим враховувати ці особливості для того, щоб позитивні наслідки регулюючого впливу були якомога більшими.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. <http://www.dcz.ua>
3. <http://www.eurostat.ec.europa.eu>

РЕЗЮМЕ

В статті проведено побудова та порівняння економіко-математичних моделей стану ринку праці в країнах ЄС та Україні.

Ключові слова: економіко-математична модель, ринок праці, ЄС

РЕЗЮМЕ

В статье проведено построение и сравнение экономико-математических моделей состояния рынка труда в странах ЕС и Украины.

Ключевые слова: экономико-математическая модель, рынок труда, ЕС

SUMMARY

In article construction and comparison of economic-mathematical models of a condition of a labour market in the EU countries and Ukraine is spent.

Key words: economic-mathematical model, the labor market, the EU

РОЗВИТОК ФОНДОВОГО РИНКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Кортунов Г.Г., здобувач кафедри «Міжнародна економіка», Донецький національний університет

Актуальність теми. Фондовий ринок є невід'ємним та важливим елементом фінансової системи ринкової економіки. Відтак, становлення ефективного та дієвого фондового ринку є важливим етапом завершення трансформації національної економіки. Ліквідний, та прозорий фондовий ринок має забезпечити реалізацію національних інтересів України, сприяти підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної економіки шляхом:

- акумуляції та перерозподілу інвестиційних ресурсів між різними галузями економіки та підприємствами;
- утворення інформаційних індикаторів для інвесторів, індикації загального стану економіки для всіх суб'єктів господарювання;
- залучення коштів для покриття дефіциту державного та місцевих бюджетів, фінансування державних та місцевих програм розвитку;
- створення ефективної системи захисту прав та інтересів інвесторів;
- сприяння розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення та інститутів спільного інвестування.

При цьому будь-які масштабні економічні перетворення залишаться незавершеними без створення конкурентоспроможного фінансового сектора, здатного мобілізувати та надавати реформованій економіці інвестиційні ресурси. У зв'язку з цим, розвиток РЦП в Україні, як невід'ємного елемента національної економіки, набуває вирішального значення.

Діяльність фондового ринку України на основі централізованої моделі та інформаційно-технічного забезпечення, що відповідає світовим стандартам, дасть змогу прискорити процес органічної адаптації українського ринку цінних паперів до міжнародних вимог, створити умови діяльності, наближені до західних, що, безсумнівно, стане привабливим фактором для іноземних і вітчизняних інвесторів.

Метою дослідження є визначення ролі та місця національного фондового ринку у світі з метою підвищення інвестиційної активності вітчизняних та зарубіжних інвесторів на ньому.

Ознакою якості інвестиційного клімату, а також важливим індикатором міжнародної привабливості держави є надходження прямих іноземних інвестицій. Хоча протягом останніх років відбувається зростання абсолютних обсягів коштів іноземних інвесторів, з 2005 року спостерігається тенденція одночасного зменшення їх відносної частки (рис. 1).

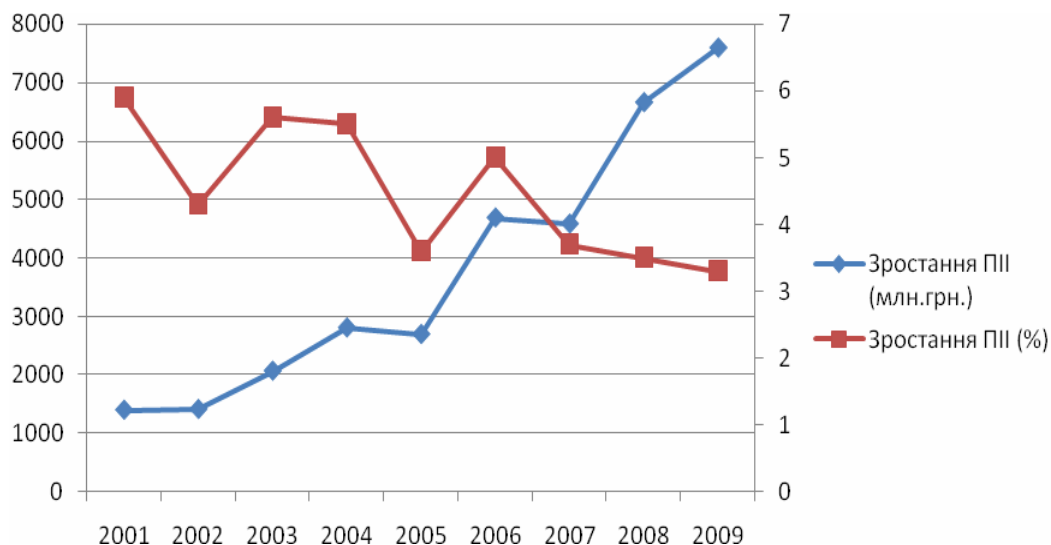

Рис. 1. Динаміка надходження ПІІ до економіки України у 2001-2009 роках [1]